

Union zdravotná poisťovňa, a.s.

Správa o činnosti zdravotnej poisťovne za rok 2020

Úvod

Union zdravotná poisťovňa, a. s. (ďalej len „zdravotná poisťovňa“) predkladá Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) a vláde Slovenskej republiky túto Správu o činnosti zdravotnej poisťovne za rok 2020 (ďalej len „správa o činnosti“) podľa § 15 ods. 3 písm. c) bod 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon“). V súlade s § 3 ods. 6 písm. a) zákona správu o činnosti vypracoval odbor vnútornej kontroly a vnútorného auditu zdravotnej poisťovne.

Správa o činnosti v súhrnnej forme podáva prehľad o činnosti zdravotnej poisťovne z pohľadu útvaru vnútornej kontroly. Správa o činnosti má náležitosti ustanovené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 767/2004 Z. z.

Obchodné meno: Union zdravotná poisťovňa, a.s.

Sídlo zdravotnej poisťovne: Karadžičova 10, 814 53 Bratislava.

IČO: 36284831

Dátum vydania povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia:

Povolenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 13.2.2006.

Osoby zodpovedné za výkon vnútornej kontroly:

Od 1.4.2020 bola do funkcie riaditeľky odboru vnútornej kontroly a vnútorného auditu, na základe prechádzajúceho súhlasu úradu zo dňa 9.3.2020, vymenovaná Ing. Iveta Antal, ktorá je od uvedeného dátumu zodpovedná za výkon vnútornej kontroly.

Tvorba a použitie technických rezerv:

Technické rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia (1.1.2020)	Tvorba	Použitie	Stav na konci bežného účtovného obdobia (31.12.2020)
a	b	c	d	e
Technická rezerva na poistné plnenie z toho:	65 671 845,34	425 720 333,55	-424 846 843,79	66 545 335,10
technické rezervy na liečbu na území Slovenskej republiky	63 871 323,71	423 178 509,46	-422 978 028,87	64 071 804,30
technické rezervy na schválenú zdravotnú starostlivosť – liečba v cudzine	1 680 906,63	2 362 561,09	-1 742 895,92	2 300 571,80
technické rezervy na výkony pre poistencov v zozname čakajúcich na poskytnutie zdravotnej starostlivosti	119 615,00	179 263,00	-125 919,00	172 959,00
Technické rezervy spolu	65 671 845,34	425 720 333,55	-424 846 843,79	66 545 335,10

Hospodárenie zdravotnej poisťovne:

Odbor vnútorného kontroly a vnútorného auditu nezistil v roku 2020 nedostatky v hospodárení zdravotnej poisťovne. Zdravotná poisťovňa mala počas celého roka 2020 dostatok likvidných prostriedkov na uhrádzanie záväzkov voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ako aj všetkých ostatných záväzkov a mala zabezpečenú platobnú schopnosť v zmysle platných právnych predpisov.

Zdravotná poisťovňa dosiahla v roku 2020 negatívny hospodársky výsledok – stratu vo výške -4 096 801 EUR.

Výška základného imania zdravotnej poisťovne ku dňu 31.12.2020 bola 16.600.000 EUR. Vlastné imanie vo výške 25 646 423 EUR je dostatočné na zabezpečenie plnenia všetkých záväzkov zdravotnej poisťovne ako aj predpísanej minimálnej úrovne vlastného imania. Výška základného imania je v súlade s požiadavkou novelizovaného zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontrolná činnosť:

Výsledky kontrolnej činnosti zdravotnej poisťovne sú uvedené v Správe o výsledkoch kontrolnej činnosti za rok 2020 a o prijatých opatreniach na nápravu zistených nedostatkov v činnosti zdravotnej poisťovne. Správa obsahuje informáciu o výkone vnútornej kontroly, ako aj informácie o vykonaných kontrolách u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a u platiteľov poistného. V prípadoch zistených nedostatkov boli zo strany príslušných vedúcich zamestnancov prijímané opatrenia na ich odstránenie, ich plnenie útvar vnútornej kontroly a vnútorného auditu monitoroval.

Vyjadrenie útvaru zodpovedného za výkon vnútornej kontroly:

a) Technické rezervy zdravotnej poisťovne boli vytvárané a použité spôsobom a vo výške ustanovenej platnými právnymi predpismi.

b) Faktory (externé), ktoré mali nepriaznivý vplyv na vykonávanie verejného zdravotného poistenia:

Rok 2020 bol poznačený pretrvávajúcim tlakom poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti na zvýšenie úhrad za poskytnutú zdravotnú starostlivosť nielen vzhľadom na každoročne sa opakujúcu legislatívnu povinnosť poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti zvýšiť mzdy zdravotníckym pracovníkom, ale aj požiadavkami v súvislosti so vzniknutou epidemickou situáciou. Napriek tomu, že nemocnice znížili počet výkonov, kvôli odloženej elektívnej starostlivosti, poisťovne zafixovali ich príjmy na dohodnutej zmluvnej úrovni (v Union ZP formou globálneho rozpočtu) v prospech prípravy a zabezpečenia starostlivosti o tzv. COVIDových pacientov.

Vo všeobecnosti možno COVID situáciu z pohľadu nákladov Union ZP na zdravotnú starostlivosť opísať nasledovne: dopyt po lekárskej starostlivosti v apríli a máji 2020 poklesol, avšak veľmi rýchlo si ordinácie i pacienti našli spôsob, ako fungovať – či už prostredníctvom telemedicíny alebo objednávaní na termíny, a tak už v nasledujúce dva mesiace bola našim poistencom poskytnutá veľká časť odloženej zdravotnej starostlivosti. Od augusta 2020 bola zdravotná starostlivosť Union ZP poistencom poskytovaná, a teda i priebežne uhrádzaná vo veľmi obdobnom rozsahu ako koncom roku 2019. V súvislosti s COVIDom Union ZP v konečnom dôsledku neušetrila, naopak pribudla jej povinnosť platiť za nové výkony, napr. testovanie PCR testami.

Výsledok roku 2020 výrazne ovplyvnili aj príjmy poistného zo zdravotného poistenia. Pandémia totiž spôsobila nárast OČR a PN-iek a nezamestnanosť a v tom čase je poistenec poistencom štátu. Nový systém platby štátu za svojich poistencov, ktorý nastúpil prvý krát v tomto roku ukázal svoje nedostatky, pretože pri takomto náraste poistencov štátu, ktorý nebol plánovaný, sa znížila jednotková platba za poistencov štátu, čím nastal výrazný deficit v príjmoch poisťovne. Taktiež stagnujúca až klesajúca ekonomika spôsobila, že rôzne typy odmien, zvýšení miezd a 13. platov neboli realizované, čo malo vplyv aj na očakávanú/plánovanú výšku zdrojov od ekonomicky aktívnych poistencov.

Union ZP opakovane MZ SR a MF SR upozorňovala, že masívne a neustále narastajúce náklady zdravotných poisťovní na testovanie na nový koronavírus (PCR testy, protilátky, antigénové testy), telemedicínu, rizikové príplatkové výkony a kompenzačné platobné mechanizmy (napr. paušály pre ŠAS) nie sú vôbec kryté štátnym rozpočtom verejného zdravotného poistenia pre rok 2020. Pôvodne zamýšľaný proces dofinancovania zo strany štátu za svojich poistencov, čiže zvýšenie platby za poistencov štátu, v prípade, že plánovaný balík uvedený v štátnom rozpočte nebude dostačujúci (napr. aj v takomto prípade aký nastal) bol zrealizovaný len u jednej zdravotnej poisťovni (VšZP).

Zároveň v roku 2020 aj u ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti boli upravované finančné podmienky v zmluvách so zdravotnou poisťovňou, resp. navyšované paušálne úhrady za záchrannú zdravotnú službu a ambulantné pohotovosti regulované zo strany MZ SR. Negatívny vplyv na hospodárenie zdravotnej poisťovne tak mali neustále narastajúce náklady na záchrannú zdravotnú službu, dopravu, ADOS, SVLZ, všeobecných lekárov, špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť a zubných lekárov, či už z titulu úpravy finančných podmienok ako aj z titulu nárastu spotreby zdravotnej starostlivosti.

Rok 2020 bol výrazne poznačený pandémiou. Dopady tejto situácie sa prejavili v rôznych legislatívnych opatreniach a tiež v pretrvávajúcej nedostatočnej platobnej disciplíne platiteľov poistného hlavne samostatne zárobkovo činných osôb a tzv. samoplatiteľov pri plnení odvodových povinností voči zdravotnej poisťovni.

Dopady tejto situácie spôsobili aj veľký počet konkurzných konaní a osobných bankrotov v porovnaní s rokom 2019, čo malo negatívny vplyv na výber poistného a príjmovú časť zdravotnej poisťovne.

Rok 2020 bol poznačený aj ukončením veľkého počtu starých exekučných konaní, čo spôsobilo aj neprimeranú finančnú záťaž veriteľov, teda aj Union ZP. Prijatá právna úprava pre zastavenie niektorých starých exekučných konaní sa dotkla v Union ZP pohľadávok v objeme približne 48 mil. EUR.

Na druhej strane zdravotná poisťovňa neustálym zlepšovaním kvality procesu vymáhania dlžného poistného, zefektívňovaním komunikácie s poistencami a platiteľmi poistného a zvyšovaním efektivity pri prevádzke (automatizácia) dosahuje dobré výsledky pri výbere poistného.

c) Pri zostavovaní tejto správy útvar vnútornej kontroly a vnútorného auditu vychádzal z údajov, pri ktorých nemá žiadne pochybnosti o ich hodnovernosti.

V Bratislave 18. mája 2021

Iveta Antal
riaditeľka odboru vnútornej kontroly a
vnútorného auditu
Union zdravotná poisťovňa, a.s.

Táto správa bola prerokovaná predstavenstvom zdravotnej poisťovne dňa 18. mája 2021.